

Vlaanderen
is open ruimte

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Infobrochure vrijwillige stopzetting van varkensstallen
met een impactscore hoger dan 0,025%

Colofon

Redactie
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Verantwoordelijke uitgever
Toon Denys
Gedelegeerd Bestuurder
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Februari 2025

Deze brochure is louter informatief en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. De informatie opgenomen in deze brochure is niet aangepast aan omstandigheden die specifiek zijn voor een persoon of entiteit, en kan dan ook niet beschouwd worden als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan.

2 VOORAF

Door het stopzetten van de varkensstallen en het annuleren van de bijhorende nutriëntenemissierechten, wil de Vlaamse Regering de uitstoot van ammoniak sterk terugdringen in Vlaanderen. Daarbij komen varkensbedrijven (KMO's) met een hogere impactscore eerst in aanmerking voor de stopzetting, zodat een maximale positieve impact op de habitat en soorten binnen de speciale beschermingszones wordt bekomen. Deze aanpassing zal ook bijdragen aan de inspanningen om het beoogde doel, 30% minder varkens in Vlaanderen tegen 2023, te bereiken. Ook draagt deze aanpassing bij om de doelstellingen van het Mestdecreet te bereiken. Door een vermindering van de varkensstapel, zal logischerwijze ook minder varkensmest afgezet worden, wat bevorderlijk is voor de waterkwaliteit.

In navolging van een eerste oproep keurde de Vlaamse Regering op voorstel van Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir op 31 augustus 2023 een tweede oproep tot vrijwillige stopzetting van varkensstallen goed.

Door een wijziging van de instapdrempel wordt de doelgroep uitgebreid. De impactscore wordt voor de tweede oproep verlaagd van 0,5% tot 0,025%. Die impactscore geeft de stikstofneerslag van een landbouwbedrijf op nabijgelegen natuur weer en is het belangrijkste criterium om te bepalen of varkensstallen in aanmerking komen voor vrijwillige stopzetting. Door deze wijziging krijgen 2.700 extra landbouwexploitaties met varkens de mogelijkheid om hun varkensstallen vrijwillig stop te zetten en daarvoor een vergoeding te ontvangen. De andere voorwaarden en regels blijven dezelfde als bij de eerste oproep.

Een voorstel van vergoeding wordt verstuurd conform de voorwaarden van de richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden.

Nu de steunregeling inhoudelijk is goedgekeurd door de Vlaamse Regering heeft de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de varkenshouder ingelicht via de berichtenbox van de VLM. Zo is er tijd om kennis te nemen van de regeling en kan de afweging worden gemaakt om al dan niet in te stappen. De periode van indiening start op maandag 6 november 2023 en duurt tot en met 19 januari 2024.

U kunt uw dossier bezorgen aan de Vlaamse Landmaatschappij. Daarvoor stuurt u het aanvraagformulier aangetekend op naar het hoofdkantoor, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel, of geeft u het persoonlijk af tegen ontvangstbewijs in een VLM-kantoor. Dat kan tijdens de servicetijden, van 9 uur tot 12.30 uur en na afspraak in de namiddag. Op 15 november en tussen 25 december en 1 januari 2024 zijn de kantoren gesloten.

Meer informatie vindt u op de webpagina [stopzetting varkensstallen](#) en bijkomende vragen kunnen gesteld worden via het e-mailadres stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

//

3 DE STOPZETTINGSREGELING

3.1 HOE DIEN IK EEN AANVRAAG IN?

De exploitant dient het volledig ingevulde en ondertekende [aanvraagformulier](#) via een aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs in bij:

Vlaamse Landmaatschappij
Dienst projectondersteuning
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

Of bij een regionale vestiging

VLM Gent - tel.: 09 244 85 00
Virginie Lovelinggebouw, Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent

VLM Brugge - tel.: 050 45 81 00
Velodroomstraat 28, 8200 Brugge

VLM Leuven - tel.: 016 31 17 00
Dirk Boutsgebouw, Diestsepoort 6 bus 74, 3000 Leuven

VLM Herentals - tel.: 014 25 83 00
Cardijnlaan 1, 2200 Herentals

VLM Hasselt - tel.: 011 29 87 00
Hendrik Van Veldekegebouw, Koningin Astridlaan 50, 3500 Hasselt

Van 9.00 uur tot 12.30 uur kan u zonder afspraak langskomen, andere momenten zijn op afspraak.

Bijlagen kunnen ook per e-mail verstuurd worden naar stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be. Vermeld dan altijd in de e-mail het exploitatienummer van de exploitatie waar de varkensstallen worden stopgezet.

3.2 WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?

Alle exploitanten (KMO's) met een exploitatie waarop varkens worden gehouden met een impactscore hoger dan 0,025% kunnen een aanvraag indienen voor de stopzettingsvergoeding. De stopzettingsvergoeding komt toe aan de exploitant van de varkensstal. De exploitant beschikt over een exploitantnummer, een exploitatienummer en landbouwnummer gekend bij de Vlaamse overheid.

//

3.3 WAT ZIJN DE VOORWAARDEN OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR DE STOPZETTINGS- EN SLOOPVERGOEDING?

De aanvraag moet tijdens de indieningsperiode die start op maandag 6 november 2023 en duurt tot en met 19 januari 2024 ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de stopzettingsvergoeding:

- Een aanvraag voor stopzetting wordt ingediend voor een volledige stal.
Een stal is een gebouw waar varkens gehouden worden met inbegrip van de aanhorigheden die vanuit bouwtechnisch oogpunt een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het gebouw waar varkens worden gehouden en eveneens ter ondersteuning dient voor het houden van varkens (bv. opslagplaats, bewaarplaats diergeneeskundige middelen, sanitaire ruimte, luchtwasser,...).
- Wanneer de aanvraag wordt ingediend voor de stopzettingsvergoeding mag het houden van varkens in de stal door de exploitant nog niet stopgezet zijn en werd de stal gedurende vijf jaar voor de indiening van de aanvraag onafgebroken benut.
Onafgebroken benut betekent evenwel dat een beperkte leegstand mogelijk is als die valt onder de gangbare gebruiken bij het houden van varkens. Een tijdelijke leegstand zoals de sanitaire leegstand of voor het herstellen of hernieuwen van installaties zijn gekende gebruiken.
De stal moet op het moment van aanvraag volledig benutbaar zijn voor het houden van varkens. De mestbankaangifte zal gecontroleerd worden op aanwezigheid van varkens in de stallen. .
- De exploitatie moet beschikken over de vereiste vergunningen en die vergunningen zijn niet vervallen, geschorst of opgegeven op het moment van de aanvraag.
Als een varkenshouder een beroep wil doen op 'het vermoeden van vergunning' van een varkensstal, dan laat hij de varkensstal opnemen in het vergunningenregister bij de gemeente.
- De landbouwer waartoe de exploitatie behoort, beschikt over voldoende nutriëntenemissierechten (NER) voor het aantal dieren dat gehouden wordt op zijn exploitaties.
- De steunregeling moet voldoen aan de regels van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden (mededeling van de commissie 2022/C 485/01), waaronder:
  - De exploitatie maakt geen deel uit van een onderneming in moeilijkheden. Een onderneming in moeilijkheden is een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een rechtspersoon, landbouwer, met een negatief eigen vermogen of een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een natuurlijke persoon, landbouwer of een maatschap, waarvan de kredieten opgezegd zijn of waarvan er beslag op de inkomsten gelegd werd.

////////////////////////////////////

- Tegen het landbouwbedrijf loopt geen bevel tot terugvordering ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
- Er is geen overheidssteun of de-minimissteun verkregen of aangevraagd voor dezelfde kosten waarvoor via deze oproep een vergoeding wordt aangevraagd en er zal indien er via deze oproep wordt vergoed geen overheidssteun of de-minimissteun worden aangevraagd of verkregen voor dezelfde kosten.
- Het landbouwbedrijf valt niet onder de categorie grote ondernemingen. Tot grote ondernemingen behoren bedrijven die onder één van de volgende criteria vallen:
  - ondernemingen waar meer dan 250 personen werkzaam zijn
  - ondernemingen waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR en het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR overschrijdt.

Het landbouwbedrijf is eveneens niet meer dan 25% in handen van een grote onderneming.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de sloopvergoeding:

- Er kan enkel een sloopvergoeding worden aangevraagd voor stallen en aansluitende erfverharding die in het kader van deze steunregeling worden stopgezet.

3.4 Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?

De aanvraag voor het uitbetalen van de stopzettingsvergoeding moet binnen het jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de stopzettingsvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding:

Het houden van varkens in de stal is reeds volledig en definitief stopgezet en de stalrichting voor het houden van varkens werd verwijderd.

De houder van de milieuvergunning of omgevingsvergunning moet de stopzetting van de vergunde stal en bijhorende vergunde dierplaatsen melden bij de vergunningverlenende overheid binnen de twee maanden na het stopzetten van het aanhouden van de varkens in de stal. Die melding moet digitaal gebeuren via het [online omgevingsloket](#).

Het aangepaste vergunningbesluit wordt als bewijs bij uw aanvraag tot uitbetaling gevoegd.

Bij de aanvraag voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding worden de nutriëntenemissierechten van het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort geannuleerd, overeenkomstig het aantal vergoede dieren en overeenkomstig de volgende tabel:

////////////////////////////////////

DIERSOORT	NUTRIËNTENEMISSIERECHTEN
VARKENS	
- Zeugen inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg	38,50
- Biggen van 7 tot 20 kg	4,48
- Beren	38,50
- Andere varkens:	
o Van 20 tot 110 kg (tweefasig of driefasig)	18,33
o Van 110 kg en meer	38,50

Daarnaast zal een deel van de niet ingevulde NER op het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort worden geblokkeerd zodat er met die NER geen varkens meer mee kunnen gehouden worden. Het deel van de niet ingevulde NER op het landbouwbedrijf dat zal worden geblokkeerd ten opzichte van alle niet ingevulde NER heeft een zelfde verhouding als de verhouding tussen de te annuleren NER van de stopgezette varkensstallen en de overige op het landbouwbedrijf aanwezige ingevulde NER.

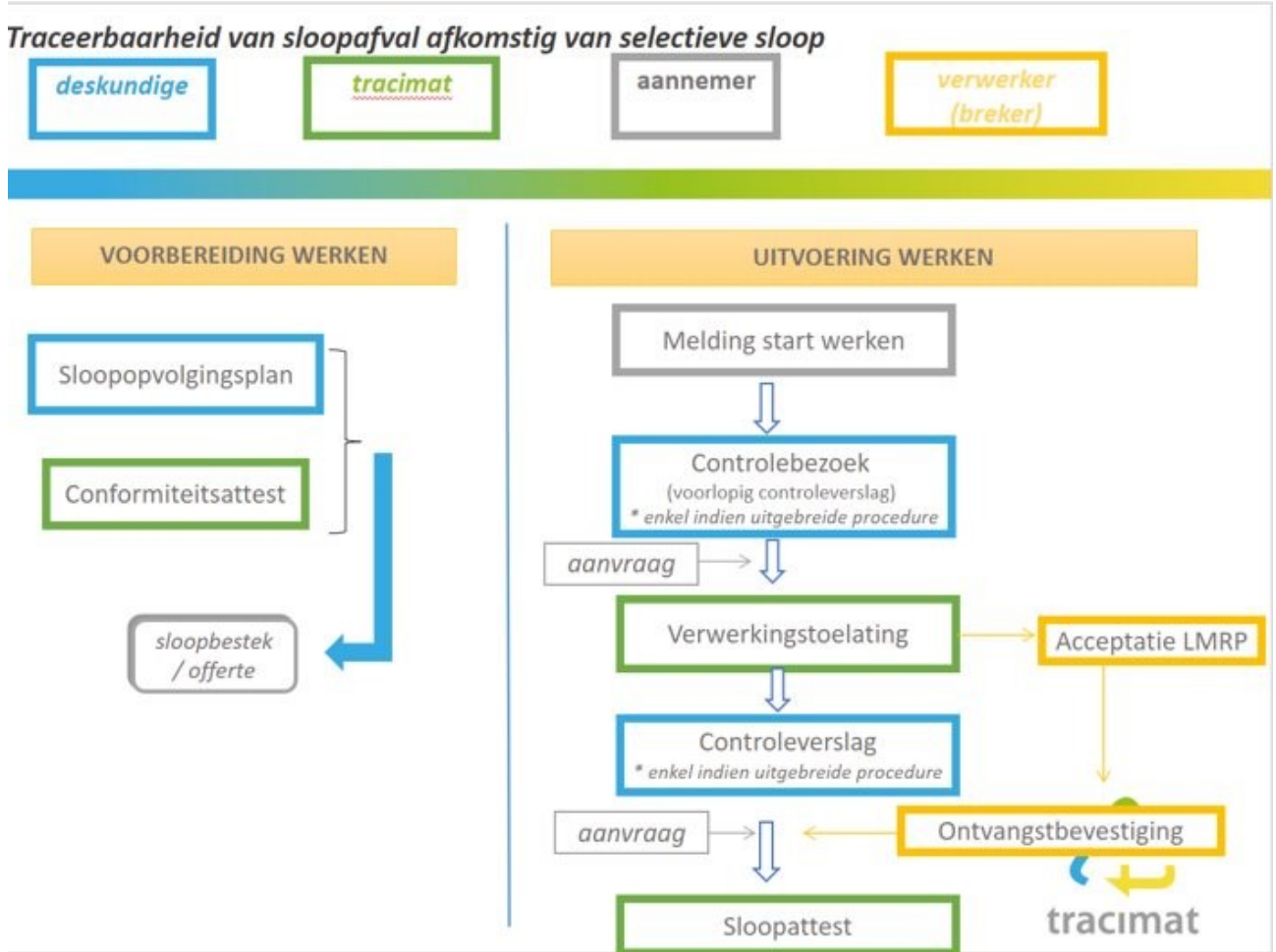
- Na de stopzetting worden in de stopgezette stal geen dieren meer gehouden van de volgende diersoorten: rundvee, varkens, pluimvee, paarden en pony's, schapen, geiten en konijnen.
- Na de stopzetting en aanpassing van de vergunning kunnen op de exploitatie geen vergunningen bekomen worden die leiden tot een verhoging van de NH3-emissies ten aanzien van de aangepaste vergunning.
- Na de stopzetting kan de exploitant dezelfde activiteit van het houden van varkens niet opnieuw beginnen op een andere plaats.
- Als voor de stop te zetten stal VLIF-steun werd verkregen (op basis van besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw) en de stal wordt vroeger dan 5 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun stopgezet, dan zal de VLIF-steun geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd door die in mindering te brengen van de stopzettings- en sloopvergoeding. Wordt de stal vroeger stopgezet dan één jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun, dan wordt het volledige bedrag van VLIF-steun teruggevorderd. Wordt de stal later dan 1 jaar en vroeger dan 5 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun stopgezet, dan wordt het terug te vorderen deel van de totale VLIF-steun berekend door dezelfde verhouding te nemen als de verhouding tussen de periode waarbij te vroeg werd gestopt en 5 jaar. Voor de VLIF-steun die werd verkregen op basis van het voorgaande besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw is voor een periode van 10 jaar dezelfde regeling van toepassing. Als de stal vroeger dan 10 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun wordt stopgezet, dan zal de VLIF-steun gedeeltelijk worden teruggevorderd door die in mindering te brengen van de stopzettings- en sloopvergoeding. Het terug te vorderen deel van de totale VLIF-steun wordt bepaald door de verhouding tussen de periode waarbij te vroeg werd gestopt en 10 jaar.
- Na de stopzetting worden de bepalingen nageleefd van de regelgeving over zonevreemde functiewijzigingen. Na het (al dan niet gedeeltelijk)stopzetten van een landbouwbedrijf kan de bedrijfswoning door de landbouwer verder worden bewoond zonder een zonevreemde functiewijziging aan te vragen.

Een schematisch overzicht van de procedure werd opgemaakt door Tracimat en kan hier geraadpleegd worden.

////////////////////////////////////

aangetekend de beslissing over het bezwaar mee binnen de 60 kalenderdagen na de dag waarop ze het bezwaar hebben ontvangen.

Na de kennisgeving van de eerste beslissing hebben de aanvragers maximaal 1 jaar tijd om de stallen effectief stop te zetten en de uitbetaling voor stopzetting aangetekend aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij en maximaal 2 jaar tijd om de stallen te slopen en de uitbetaling voor het slopen via een aangetekend schrijven aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij, voor zover een sloopvergoeding werd aangevraagd.

Als aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan gaat de Vlaamse Landmaatschappij over tot uitbetaling van:

- de stopzettingsvergoeding aan de exploitant uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de stopzetting van de stal werd vastgesteld;
- de sloopvergoeding aan de eigenaar uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de sloop van de stal of erfverharding werd vastgesteld.

Als niet aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan dan brengt de Vlaamse Landmaatschappij de exploitant of de eigenaar daarvan op de hoogte binnen de 60 dagen na de aanvraag tot uitbetaling. De vergoeding wordt in dit geval niet uitbetaald.

De exploitant of de eigenaar kan binnen de 30 dagen nadat hij hiervan werd op de hoogte gebracht aangetekend bezwaar indienen bij de Vlaamse Landmaatschappij.

De Vlaamse Landmaatschappij deelt vervolgens de beslissing via een aangetekend schrijven mee binnen de zestig dagen nadat de Vlaamse Landmaatschappij het bezwaar heeft ontvangen.

De Vlaamse Landmaatschappij kan gedurende het volledige verloop van de aanvraag aanvullende stukken en inlichtingen opvragen of een plaatsbezoek uitvoeren.

8 CONTACT

Mocht u nog vragen hebben kunt u deze stellen via e-mail: stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

//